

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วม ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วน ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

4. ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อเสนอแนะการมีส่วน ร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้านที่มีค่าความถึ สูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับ นักเรียนและ คณะครู ด้านการบริหารงานงบประมาณ คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีการ ระดมทรัพยากรเพื่อจัดหา สื่อ โดยการจัดหาผ้าป่าและหา ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสื่ออุปกรณ์ที่ จำเป็นสำหรับนักเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล ควรมีส่วนในการร่วมพิจารณาตัดสินใจใน การประเมินความเห็นชอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบุคลากรของโรงเรียน ด้านการ บริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองและประชาชนใน ชุมชนทราบถึงความจำเป็นของการนำเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน

ระยะที่ 2 ผลข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ สรุปลว่าคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ร่วมพิจารณาและให้ความเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานและประเมินผลงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ สรุปลว่าสถานศึกษาควรจัดอบรมหรือประชุมวิชาการสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงบประมาณและการจัดทำบัญชีมากขึ้น ควรมีการนำเสนอภาพตัวอย่างของแผนที่ทำแล้วประสบความสำเร็จให้คณะกรรมการได้รับทราบเป็นแนวทาง และควรมีการระดมทรัพยากรการลงทุนด้านงบประมาณ เพื่อจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพต่างๆ ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเรียนรู้มากขึ้น
3. ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปลว่าควรมีการสนับสนุนในคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนในการระดมทรัพยากรบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อเป็นต้นแบบ เข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยมีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ควรมีการพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่น ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ โดยการประชุมสัมมนาและการอบรมทางไกล เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความตระหนักในการจัดการศึกษา ตลอดจนมิให้การสนับสนุนคณะกรรมการในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทำความเข้าใจในกับบทบาทอำนาจ หน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปลว่าควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวสารความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา การปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการตั้งมูลนิธิ สมาคมศิษย์เก่าและผู้ปกครองตลอดจนบุคคลที่เป็นนักธุรกิจที่มีความตั้งใจที่จะสนับสนุนการศึกษาเพื่อระดมทุนหางบประมาณมาจ้างวิทยากรพิเศษและบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นที่ตรงกับหลักสูตรมาถ่ายทอดความรู้ให้กับสถานศึกษาด้วยความสมัครใจ ตลอดจนการจัดอบรมทักษะการทำงานเป็นทีมและร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง สร้างความตระหนัก

ตามบทบาทแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสันติสุข อยู่สุข (2552 : 95 - 97) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภูของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสสิต เชาวดี (2551 : 103-104) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอี่ยมพร เถรีอนุตรดา (2554 : 89) ที่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการพัฒนางานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีโดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลจากการวิจัยที่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนและชุมชนรับทราบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลที่ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 ตามที่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นแนวความคิดในการบริหารแผนใหญ่ที่มุ่งจูงใจแก่ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในองค์การที่ตนปฏิบัติงานอยู่ด้วยความเต็มใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมใจเพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดและแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหาร สอดคล้องกับแนวคิดของประดิษฐา จันทร์ไทย

(2542 : 10) ที่สรุปว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา คือการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือและตัดสินใจในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบาย และแผนการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นในการจัดการศึกษาก็คือการที่องค์กรหรือประชาชนมีส่วนร่วมในโรงเรียนโดยการสนับสนุนด้านความคิดเห็น ตัดสินใจ สละแรงงานและสละเวลาให้โรงเรียนในการวางแผนการกำหนดนโยบาย การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน การแก้ปัญหา พัฒนาสนับสนุนด้านการเงินและการประเมินผลการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551 : 7-12) ที่สรุปว่าการมีส่วนร่วม คือ การพิจารณาการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจของประชาชนต่อโครงการใด โครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่างๆ ที่คาดว่า จะส่งผลต่อการพัฒนาชาติ แต่ไม่ได้หวังว่าจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงโครงการหรือวิธวิธีเนื้อหาของโครงการ ดังนั้น กระบวนการทำงานที่บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรทุกขั้นตอนด้วยความตั้งใจ เต็มใจและสบายใจ เพื่อให้งานบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการและทำให้บุคลากรเหล่านั้นเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบต่อกัน จึงทำให้มีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมพล พวงศิริ และจิตรี โพธิ์งามกะ (2553 : 69-71) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรภัทร ศรีบุญเรือง (2554 : 81-82) พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมาจากหลายสถานะ คือ ผู้ปกครอง ครู ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการหรือกลุ่มคนหรือคณะบุคคลได้มาจากการแต่งตั้งจากบุคคลหรือองค์กรเพื่อทำหน้าที่ด้วยการประชุมพิจารณา ตกลง และรับผิดชอบร่วมกันปรึกษาหารือ ตลอดจนรวบรวม

ข้อวินิจฉัยหรือข้อเสนอแนะต่อองค์กรนั้น ๆ ทำให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง จะต้อง
 ดำเนินการกันเป็นทีม โดยพร้อมเพียงกัน มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานที่เหมือนกัน จึงทำ
 ให้การมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของ
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนก
 ตามสถานภาพของคณะกรรมการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิด
 ของธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 331) ที่สรุปว่าคณะกรรมการเป็นองค์คณะบุคคลตั้งแต่ 2 คน
 ขึ้นไป ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายงานจากผู้มีอำนาจ จะเป็นส่วนราชการหรือ ตัว
 แทนที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมา ก็ตามเพื่อทำหน้าที่หาข้อมูลที่ดีที่สุดหรือวินิจฉัยปัญหาเรื่องใด
 ๆ ก็ได้โดยการหาข้อตกลงร่วมกัน เช่นเดียวกับบรรจบ เนียมมณี (2544 : 122) ที่สรุปว่า
 การแต่งตั้งคณะกรรมการนั้น ควรพิจารณาเลือกสรรบุคคลที่รู้เรื่องนั้น ๆ ดีพอหรือมี
 ประสบการณ์ในเรื่องนั้น จะทำให้การใช้คณะกรรมการได้ผลดีตรงตาม ความต้องการยิ่งขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการ
 พัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 มหาสารคาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพบูลย์ โนนศรี (2551 : 76) ที่พบว่า
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติงานตามบทบาท
 หน้าที่มากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา ขนาดเล็ก โดยรวมและ
 รายด้านทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสันติ
 สุข อยู่สุข (2552 : 95 - 97) ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขนาด
 ต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยภาพรวม ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงาน
 บุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกัน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 โรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานในโรงเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และ
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรภัทร ศรีบุญเรือง (2554 : 81-82) ที่พบว่าคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ
 จันทบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
 สถิติ และจากการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการ
 บริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการ
 บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียน
 ขนาดใหญ่มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยเฉพาะจะต้องตั้งอยู่

ในชุมชนที่ใหญ่กว่าอย่างแน่นอน จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มาปฏิบัติงานตามหน้าที่เกิดจากผู้ที่ไม่เห็นความสำคัญและให้เวลากับสถานศึกษาจริง ๆ ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กนั้นมีข้อจำกัดหลายอย่างเช่น กรรมการสถานศึกษาอาจจะไม่ได้ให้ความสนใจมาช่วยงานของโรงเรียนอย่างจริงจัง แต่ต้องเข้ามาเพราะให้มีจำนวนเพียงพอตามระเบียบ จึงทำให้เกิดเป็นความแตกต่าง

4. ข้อเสนอแนะแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ สรุปว่าคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ร่วมพิจารณาและให้ความเห็นชอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาการปฏิบัติงานและประเมินผลงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ สรุปว่าสถานศึกษาควรจัดอบรมหรือประชุมวิชาการสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงบประมาณและการจัดทำบัญชีมากขึ้น ควรมีการนำเสนอภาพตัวอย่างของแผนที่ทำแล้วประสบความสำเร็จให้คณะกรรมการได้รับทราบเป็นแนวทางและควรมีการระดมทรัพยากรการลงทุนด้านงบประมาณ เพื่อจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพต่างๆ ตลอดจนการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเรียนรู้อีกมากขึ้น 3) ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปว่าควรมีการสนับสนุนในคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนในการระดมทรัพยากรบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อเป็นต้นแบบ เข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยมีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ ควรมีการพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่น ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับโดยการประชุมสัมมนาและการอบรมทางไกล เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความตระหนักรู้ในการจัดการศึกษา ตลอดจนมีให้ การสนับสนุนคณะกรรมการในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทำความเข้าใจในกับบทบาทอำนาจ หน้าที่ของตนเองให้มากขึ้น และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปว่าควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวสารความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ชุมชนทราบ และประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูล

สารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน และควรมีการตั้งมูลนิธิสมาคมศิษย์เก่าและ
ผู้ปกครองตลอดจนบุคคลที่เป็นนักธุรกิจที่มีความตั้งใจที่จะสนับสนุนการศึกษาเพื่อระดมทุน
หางบประมาณมาจ้างวิทยากรพิเศษและบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นที่ตรงกับ
หลักสูตรมาถ่ายทอดความรู้ให้กับสถานศึกษาด้วยความสมัครใจ ตลอดจนการจัดอบรมทักษะ
การทำงานเป็นทีมและร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง สร้างความตระหนัก ตามบทบาทแนว
ทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง
สอดคล้องกับผลการวิจัยของปาลิดา อุ่นทุ้ย (2554 : 135-137) ที่พบว่า 1) ด้านวิชาการ ควร
ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดย
ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอความต้องการของท้องถิ่นในการจัดทำสาระของ
หลักสูตรสถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการเป็น
กรรมการประเมินหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป 2) ด้านงบประมาณ
ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะกรรมการประเมินการดำเนินงาน
แผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้การใช้งบประมาณในสถานศึกษาเกิด
ประโยชน์สูงสุด 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงาน เกียรติคุณที่ครูและบุคลากรได้รับให้
ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อร่วมแสดงความยินดีกับครูและบุคลากรที่ได้รับการยกย่อง 4)
ด้านการบริหารทั่วไป ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมเป็น
คณะทำงานในการจัดทำและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างจริงจัง และควรให้โอกาสให้คณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เสนอแนะ โครงการ และกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของ
สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้การจัดกิจกรรมทางการศึกษามีประสิทธิภาพตรงตามความ
ต้องการของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา
ท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและสถานศึกษาพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดอบรมหรือประชุมวิชาการสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงบประมาณและการจัดทำบัญชีมากขึ้น

1.2 จัดทำแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตามการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องรวมทั้งควรดำเนินการเกี่ยวกับ การเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในที่และเวลา อื่นควร

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการชี้แจงให้บุคลากรใน โรงเรียนทุกฝ่ายเข้าใจถึงวิธีการและวัตถุประสงค์ในการเสริมพลังอำนาจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการทดลองนำไปใช้ปฏิบัติ ประเมินผลการใช้และปรับปรุงรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุด

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น มากขึ้น